

Strijc Oblak.

I.

epo hišo je imel strije Oblak. Pa kaj hiša, vrt — ta je bil še le krasen, kakor ga ni bilo ne blizu ne daleč. Drevesa so stala v vrstah, kakor vojaki; gredice so bile posute s pisanimi cveticami, kakor bi jih pregrnil z lepimi preprogrami. Po stezah se je pa belil droben pesek.

Če vam povem, da je bil strije Oblak sam, popolnoma sam, in da je imel le staro deklo Maro, ki mu je gospodinjala, porečete izvestno: „Škoda, da ni imel nečakov in strijčnikov in pa svojih otrok! To bi se bili veselili ukusnega ovočja in pletli vence iz dehtečih cvetic!“

Ali motite se, če menite, da ni bilo veselega petja, vriskanja in mladega življenja v njegovem vrtu. V strije Oblakovem vrtu je bila vsa vaška mladina kakor domá. Komaj so čakali dečki, da je nekoliko odlezel sneg, vže so kar vreli k strijeu Oblaku, ki je navadno sedel pod staro jablano na pripravi klopici. — Bil je vže precej prileten mož, ali jako prijazen. Posebno otroke je ljubil nad vse. Nosil je kratko, rujavo suknjo in majheno črno čepico.

Na vrtu si ga težko dobil drugače opravljenega. Ker je bil jako dober, postrežljiv in prijazen, ljubila ga je vsa vas in zato so mu nadéli tudi naziv ‚strije.‘ Staro in mlado ga je poznalo le kot ‚strije-Oblaka.‘

„No, strije, kdaj začnemo kopati in čépiti? Tako gorko je vže?“ Tako so nagovarjali in popraševali vaški dečki ‚strijea‘ sedečega koncem meseca sušca pod jablano.

„Jutri, če Bog da! Vzpomlad je letos zgodaj!“ — „Hej, juháj, jutri vže!“ Vsi so pozdravili z veseljem to zaželjeno novico. „Kaj pa prinesemo s sebój?“ popraševali so dalje. Tedáj jih pa strije vse zapored pregleda in narekuje:

„Ti, Franek, nabrusi si nožič in prav takó vidva, Peter in Janez. Učil vas bodem čépiti. Vidva, Drejče in Jaka, prinesita lopati, drugi pa kar hočete: rovnice, grablje, motike — bodedo se vže razvrstili, da bode prav.“

„Vže dobro, vže dobro“, pritrjevali so vsi zajedno in veselja poskakujoč hiteli domov prosit stariše, da jim pripravijo za drugi dan potrebnega orodja. In radi so ustregli roditelji željam svojih otrok. Zakaj vedeli so, koliko koristnega se naučé pri strijeu Oblaku. Saj je bilo vže mnogo vrtov, ki so bili poprej zapuščeni, lepó zasajenih s sadonosnim drevjem in marsikdo se je hvaležno spominjal strijea Oblaka, ko je trgal ukusno sadje ter je užival sam ali pa vozil v mesto na prodaj.

Drugi dan — bil je četrtek — zbralo se je okolo ‚strijea‘ lepo število ukazalnih dečkov. Vsak je prinesel s sebój: kar mu je bilo ukazano. Strije jih je hitro razporedil. Nekaj jih je kopalo gredice z rovniciami; Drejče in Jaka sta trosila in rahljala prst z lopatama; drugi so vozili s samokolniki plevel in suho cvetličje iz vrta na določen kraj, da tam strohni ter se napravi dobra, črna prst. Večji so zabijali kôle in privezovali ob nje mlada drevesca. Peter in Janez, pa še nekaj drugih se je zbralo pod jablano, kjer jim je ‚strije‘ kazal, kako je treba odrezati mladiko, da je dober cepič, kako se mora držati nožič, da posname lepo vrhnjo kožico ter odreže gladko stebelce divjakovo, katero se ima oplemeniti. Ko je poučil

te, dal jim je nekaj cepičev in divjakov ter potem šel pogledat k ostalim delavcem. Veselja se mu je smijalo lice, ko je videl, kako pridno delajo. Res, da je marsikomu rosil pot čelo. Ali, kaj če to! „Saj je zdravo, če se človek malo pretegne in izpoti. To utrdi mladega človeka, da vzraste kdaj v čvrstega korenjaka in mu ne škoduje vsaka sapica.“ Tako je govoril strijc ter vsakega posebej pohvalil pa tudi pograjal, se vé, če ni pridno delal.

Takó je hitro minul dan. Zvečer so šli vsi veseli domóv ter pripovedovali starišem, kaj so slišali in česa so se naučili. Peter in Janez sta pa prinesla s seboj na novo cepljenih drevesec ter jih vsadila na domač vrt. Malo skrbelo ju je, ko sta vgrebala drevesca, češ: „Bog zna, ali se bodo prijela, ali ne?“

II.

Ko so šli drugi dan vaški dečki iz šole, srečal jih je gospod župnik. Učenci so se vsuli okolo njega in mu poljubljali roko. Toda danes je bil čestitljiv starček nekam žalosten. Opazila je to mladina ter boječe zrla v obraz duhovnemu pastirju. Ta jih pa nagovori:

„Otročiči moji! žalostno novico vam povem. ‚Strijc Oblak‘ je padeľ z jablane, ko je odžagoval suho vejo in ne bo nikdar več vstal. Podelil mu bodem sv. zakramente in ga izročil božji volji. Vi pa molite za svojega dobrotnika in pomnite: ‚Kogar Bog ljubi, tega tepe.‘“

Kot strela z jasnega je zadela ta novica nedolžno mladino. Glasno so zajekali ter se spustili v dir. Domá so ihteč pripovedovali o silni nesreči in nekateri se kar niso dali utolažiti. Tiščali so v Oblakovo hišo, da jih je uboga Mara, ki je

bila sama vsa zbegana, komaj zadrževala. Za nekaj dnij je bil pogreb strije-Oblakov. Stari ljudje pravijo, da niso videli z lepa takega. Vsa vas je šla za pogrebom in mnogo jih je prišlo še iz drugih vasij. Učenci so nesli krasne vence in krsta je bila kar pokrita s cveticami.

Ob grobu pa je gospod župnik govoril, da je Bog preveč ljubil strijca-Oblaka. Zato ga je poklical k sebi, da mu povrne, kar je vže storil dobrega.

In ta blagi dobrotnik še na smrtni postelji ni mogel pozabiti svojih ljubčkov. Zapustil je krasen vrt šolski mladini, da se v njem raduje in zajema naukov za bodoče življenje po pridnih učiteljih.

Še zdaj je ta vrt krasen in je obrodil vže obilega sadú ne le mej vaščani, nego tudi daleč na okoli. Pod óno jablano pa stoji lep križ; in kadar koli vaška mladina vrtari, vselej moli pred delom pod ónim križem: Oče naš . . . za pokojnega strijca Oblaka.

Fr. S. F.

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlè.)

XV. ¹⁾

Čudno je bilo to najino prijateljstvo. On je bil mož v najlepših moških letih, a jaz sem jedva toliko napredoval, da nisem več platna prodajal, in vender sva si bila prijatelja da nikoli tega. Če sem stekel h komu v vas, to sem bil izvestno pri njem, da-si je bila njegova hiša prav na konci vasi, in če je on šel mimo naše hiše, ustavil se je vselej in se nekoliko porazgovoril z mojimi in z menój.

Ej, bil je mož, Kolaričev Matijček, kaj bi tisto, ni se zamán pisal Skala, ker pri 'Kolaričevih' to je bil le prišvrk (domače hišno imé). Raščen je bil, le kadar je hodil, držal se je nekako naprej, čvrsto je korakal in zeló mahal z rokama. Lice mu je bilo bolj okroglo, oči majhene, in obrit je bil, le tam pri ušesih je pustil male zalisce, kakeršne je nosil moj stari oče in kakeršne sem si pustil tudi jaz iz spoštovanja do teh dveh veljakov. Bog moj, kako hiti čas! Koliko let je odkar sva prijateljela s Kolaričevim Matijčkom, a zdaj vže zalisce nosim. Nù, njemu so se prav podali, posebno če omenim še onega velikega zlatega murčka, katerega je nosil v desnem ušesu. Vender to še ni popolna slika Matijčkova, njega si nisem mogel drugače misliti nego z bičem v roci — a to se pravi, da je bil Kolaričev Matijček voznik. Morda me je ravno ta njegova lastnost takó čvrsto privezala na njega. Héj héj, on je imel konje in to ni kar si bodi v naši vasi. Pri gospodu župniku so jih imeli in pri Kolaričevih, drugod bi jih bil pa redko našel. Nù, kónji od gospoda župnika me niso nič kaj mikali, ker óni črni je kar podkovo pokazal, če si mu prišel blizu, rjavec pa zobé. Zato so pa bili Kolaričevi bolj pohlevni, ker je Kolarič vedno le take si izbral, ki tudi največjemu plašljivecu niso bili

¹⁾ Glej „Vrtec“ 1892. I. stran 158.